

SOOČENJE KNJIŽNICARJEV KOROŠKE KRAJINE OB MESECU KNJIGE 1977

Miroslav Osojnik

Vedno znova si knjižnični delavci prizadevamo, da bi svojo dejavnost, ki slovi kot dejavnost posebnega družbenega pomena, popestrili, jo napravili živo in aktualno, da ne bi bralnice in knjižni saloni samevali, da bi vanje privabili čimveč ljudi: bralcev, obiskovalcev tematskih in prigradnih razstav in prireditelj, pa uporabnikov drugega našega knjižničnega gradiva. Želja, ki nas spontano vodi, usmerja in daje rdečo nit našemu poslanstvu, je bistvena in ena sama: — Dobra knjiga mora postati delovnemu človeku in občanu potrebna! V tej veliki želji in skrbi, da bi dobra in potrebna knjiga postala samoupravljalcem življenjska sopotnica, pa knjižnični delavci pogosto pozabimo sami nase.

Nasploh se v knjižničarstvu kaže dvojnost:

— na eni strani imamo v splošnoizobraževalnih knjižnicah usposobljen kader, ki pa ni pedagoško verificiran;

— na drugi strani pa so na šolah pedagoško usposobljeni ljudje, le redkokdo med njimi pa je iz knjižničarske stroke.

Tu pa je še druga dvojnost, ki pelje že v tragičen nesmisel: Dobra in potrebna knjiga pridobiva vedno bolj pomembno in odločilno vlogo v našem samoupravnem socialističnem vzgojnoizobraževalnem sistemu. Še posebej aktualna in prepotrebna je postala ob uvedbi celodnevne šole: — skupaj s knjigo naj bi postala torej tudi šolska knjižnica središče vsega snovanja in dogajanja ob pouku. Vsi pa vemo, da knjižničarstvo še velikokrat in mnogokje ostaja dejavnost, ki jo čisto enostavno »obesijo nekemu za nameček«. Dejstvi, ki romata vsako po svoji poti; razpotje, kjer sta se tako usodno ločili, pa ostaja vedno bolj daleč za njima. Tehtne in že tolikokrat dokazane trditve, da knjižničarstvo je in mora ostati vzgojnoizobraževalna dejavnost, ki prav tako kot druge podobne in sorodne dejavnosti zahteva celega človeka, pa so občemele v slepi ulici...

Tile dve temeljni in še nekaj podobnih osnovnih nerešenih vprašanj (financiranje šolskih knjižnic na ravni republike; klavrnost stanja knjižnih fondov v šolskih knjižnicah; neuresničeni standardi — tako glede gradiva kot kadrov — glede na resnične razmere v šolskih knjižnicah) je bilo vzrok in povod soočenju knjižničarjev šolskih in splošnoizobraževalnih knjižnic Koroške krajine, dne 29. oktobra 1977 v marksistični bralnici Študijske knjižnice na Ravnah. Koroški knjižničarji, združeni v Društvu koroških knjižničarjev Ravne na Koroškem, ki zaobjema občine Ravne na Koroškem, Dravograd, Slovenj Gradec in Radlje ob Dravi, že dalj časa ugotavljajo, da so pri svojem vzgojnoizobraževalnem delu nepovezani, neenotni — in zato premalo učinkoviti. Mesec knjige je bil dobrodošla priložnost za sklic delovnega posvetovanja o temi, ki je že dolgo njihova Ahilova peta. Tako so se tega oktobrskega dne polnoštevilno zbrali knjižničarji šolskih in splošnoizobraževalnih knjižnic, pridružili pa so se jim še ravnatelji osnovnih in srednjih šol, predstavniki Kulturne skupnosti Ravne na Koroškem, občinske izobraževalne skupnosti, aktiva Zveze komunistov delavcev v kulturi in predstavnik Zavoda za šolstvo SR Slovenije iz organizacijske enote Dravograd, tovariš Miroslav Faletov, ki je vsem šolam poslal priporočilo, da se posveta udeleže.

Stališča in sklepi, ki so jih koroški knjižničarji na posvetu izzvali in zavzeli, so trdni in jasni, kažejo voljo in moč, da se v čim krajšem času nerešeni problemi načrtno in sistematično (z medsebojnim sodelovanjem in s pomočjo družbenopolitičnih in kulturnih organizacij) rešijo in udejanijo v praksi.

Društvo koroških knjižničarjev bo prvi akter tega dogajanja: dajalo bo pobude, reševalo probleme po svojih močeh in pristojnostih in spodbujalo vse občinske izobraževalne in kulturne skupnosti, da bodo čimprej sklenile samoupravne sporazume o nakupu dobre in potrebne mladinske literature v mreži krajevnih splošnoizobraževalnih in šolskih knjižnic.

Seminar za knjižničarje šolskih knjižnic v mesecu februarju 1978 bo druga naloga, ki so si jo zadali člani društva. Na posvet bodo povabili tovarišico Marjano Kobe, bibliotekarko in pedagoško voditeljico Pionirske knjižnice v Ljubljani, ki bo s svojimi dolgoletnimi izkušnjami in strokovnim znanjem pripomogla, da bo seminar uspel. V ta namen bo društvo z anketo priskrbelo podatke o stanju v šolskih knjižnicah Koroške krajine.

Katalog opravi delavcev v šolskih knjižnicah je tretja naloga društva. Na osnovi tega vrednotenja naj bi vsi šolski knjižničarji pridobili status pedagoškega delavca. Seveda pa bodo šole v bodoče morale v svojih programih dela predvidevati tudi delavca s profilom

knjižničarja, zaposlenega s polnim delovnim časom, — samo takrat bo lahko ta naloga uresničena v celoti.

Važen sklep soočenja je bila tudi nabavna politika v splošno-izobraževalnih in šolskih knjižnicah. Društvo koroških knjižničarjev bo skrbelo za tesnejšo povezavo matičnih občinskih knjižnic s šolskimi knjižnicami svojega območja.

Poseben, a za slovenske razmere kar pogost pojav so šole v odročnih predelih. Te naj bi postopoma postale središča kulturnega življenja v tem svetu, odmaknjenem od kulturnih žarišč večjih mest in krajev; torej naj bi bile v njih poleg šolskih tudi splošnoizobraževalne knjižnice. Dogovor med občinskimi kulturnimi in izobraževalnimi skupnostmi naj bi uresničil to nadvse pomembno in potrebno novost.

Srečanje se je sklenilo z dogovorom, da se bo Društvo koroških knjižničarjev dosledno zavzemalo za pravilno vrednotenje dela šolskih knjižničarjev.

Ta prispevek je bil napisan z namenom, da širšo knjižničarsko javnost v naši republiki obvesti o začetku dejavne in problemsko naravnane akcije, ki ima namen in cilj, da v knjižničarstvu Koroške krajine, posebej pa še v šolskem, postopoma in s široko družbeno podporo uredi najbolj boleče nepravilnosti in začne celiti rakovo rano našega knjižničarstva, kjer tudi v republiškem merilu ni bilo že od leta 1973 nobenih pomembnih in učinkovitih premikov in sistemskih rešitev. Koroški knjižničarji menimo, da so tematske in priložnostne razstave, literarni večeri, pogovori z bralci in druge prireditve (četudi so bile v letu ustanovnega kongresa KPS in jubilejev tovariša Tita močno zastopane; — leto 1977 je bilo tudi rojstno leto koroške kulturne transverzale »Vorančeve poti«!) v primerjavi s tem živim, plodnim in neposrednim soočenjem manj pomembne, ker so večidel že klasične in dolga leta uveljavljene oblike pridobivanja novih bralcev ter kulturne in politične reprezentacije koroškega knjižničarstva, — delovno posvetovanje, ki smo mu v tem letu posvetili prvo in zadnjo skrb, pa obeta, da bo postalo topel in oživljavač »vigredni« veter v snovanju in nehanju koroške knjižničarske skupnosti. Oživljavač, ker skuša, želi in hoče, da s svojo specifično voljo in dano močjo seže v srž človeške narave, v zdravi stržen sodobne družbe, ki ne prenese nobenih odtujitev. Topel, ker daje upanje in zaupanje, da se proces družbenega izobraževanja, ki se mora začeti že na delovnem mestu samoupravljalca in v šolskih klopih naših najmlajših, še ne bo končal, kaže in obljublja pa še številne nove pobude in možnosti, ki jih bo treba še sistematično uresničiti. Tako bo krog DRUŽBA—KNJIGA sklenjen še bolj tehtno in obvezujoče in še za odtonek bolj aktivno, bogato in zlahtno.